

خزینہٴ اوراق

تاریخ تالیف
۱ مایس سنہ ۱۲۹۷

جمعہ ایرتسی

نمبر
۳۲

عمومی اعتباریہ فنونہ دائر رسالہٴ ادیبہ در

آیدہ درت کرہ اولہ رق جمعہ ایرتسی کونلری چیقار

رفیقہٴ نسائی پاشا زادہ عبدالباقی ^{حکام شد} خزینہٴ اوراق مؤسساکنندہ
عمود جلال الدین
باقی پک افندی پک چکایشی موقت اولمسنی تمنی ایدرن

(اطائف ادیبہ)

ادبای عصردن کمالی افندی نامندہ بر ذات بلہای شعرادن
عرفانی لقبیلہ مسما دیگر برذاتہ کشف راز ایلہ زہرا ادلو شرین
بر قزی پک سودیکی جہنلہ من بورہ نک مدح و شناسنی و کنند -
یسنک صورت ابتلاسنی حاوی بر شرقی تنظیم ایلمسنی رجا
ایلمدکدہ

عرفانی افندی — عربی و فارسی بلکہ فن عروضی خلق
سزدن تلقی ایلمدیکی حالده بویله برکوچک شیدہ بزہ مراجعتکر
غریب دکلیدر (دیو جواب ویرمسیلہ)

کمالی افندی — « واقعا صحیح سویلرسکز طورک بن

برشی قلہ الہیم « دیرک و براز اوغراشدرق ساحۃ ہذل
واستہزایہ آتدینی نشیدہ ناشیدہ لریدر .

« ای برترم سوز ایلدک پوسدک الہم میران عیان »

« درک ایتاجل عرض اولمدین بو زحمتی ویرمز کریم »

« زہرا ایچون تاریمخنی کوی ایلدی شاہم لہ لا »

« ای ساقیان مشک کاهی عنبر ایلین سلطان بن »

ذات مومی الیہ بو منظومۃ غرابت اشتمالک مألنی وعقل و

ادراک مفلسی ادیب عجب افکارک حالی تفرس واذعان ایتمکدن

عاجز قالدرق اطرافنہ حیران حیران باقنورکن

کالی افندی — « شاعر افندی عبارہدہ برشہدک وار کی

طور یورسن ہلہ سویلہ کوریم » دیمش و بیتلرنده شو صورتلہ

مباحثہ و مجادلہ ایدلمشدر .

ع — افندم شہدہ بردکل سراپا شہدہ ایچندہیم .

ک — نہ کی شہدہ ؟

ع — اشته بو بیتلرک معناسی کی

ک — عجایب بویلہ حسن انسجام و مراعات النظر التزام

اولنش بیتلردہ شہدہ و تردد یاچہل و حماقت و یاخود رکاکت

طبعدن نشأت ایدر بنسہ سنی بر مستعد ظن ایدر ایدم تحف

ہلہ سن اکلا دیغک کی بر معنار بقالم قصور ادراکک

ترہدہ در

ع — لغتک قیاس و استعمالنہ مغایرتنہ غرابت واختیار

اولنان الفاظک مخارج حروف و حرکاتنہ تنافر اولوب تصریح

واضمار و توضیح و تذکارنہ چندان مناسبت کوزہ دلدیکندن

معناجه تصغیر حاصل اولشد در شاعرک تصویرى بعض قرینه‌دل
ایله اکلاشلقدہ ایسده او بیله فامامدر .

ک — وای افندی اشعار عربدن برشی اکلاشلدیویده الشعر
فی بطن الشاعر دیوب پکدیگمز بیتلری اونوتدیگرمی بنم شعرده
روبه‌نک وفاجا ومرتسناً مسرجاً شعرندن دها زیاده غرابتی
یوخسه ابوانجمک الحمدالله العلی الاجلل مصرعندن ایلروده
قیاسه محالفتمی یوخسه فرزدقک «وقبر حرب بمکان قفرولیس قرب
قبر حرب قبر» تبیندن زیاده تنافرمی یوخسه ینسه فرزدقک
(وما مثله فی الناس الا ملکا ابوامه‌حی ابوه یقاربه بیتی معناسندن چوق
تعقیدمی واردر هله الحمدالله بنم شعرمک بعض قرینه‌دل ایله
اکلاشله جغنی اعتراف ایدیورسون باقی شهیدلرک نرده ایسه
حل وتفهم اسهلدر همان شهیدلرینی سؤال ایله

ع — اولاً «ای برترم ترکیبک من وجه صحتی شویله طور -
سون بونکله فتح کلام حسن ابتدادن عد اولنه من

ک — عجایب شیخ سعدی حضرتلرینک — ای برتر از خیال
وقیاس وکان وهم قطعده سی پکنکی ملاقاتده کچمامش اولسه
ایدی افندی سکا دوزجه جاهل دیدجک ایدم غایتی بنم ببقده
برنفس متکلم میمی زیاده و بوکاده مقابل برده مفضل منه
نقصاندر زیاده ایله نقصان تعارضاً تساقطاً قاعده سنجه یوق
حکمنده در وکلامک بلاغتی یرنده قالمش اولور کلدلم بدیعده سته
بوکله ده بردنصره ترکله سنک کلسی هم تجنیس مضارعدر و
همده حروف هجا ترتیبی اوزره کلدیکندن حسن انده چامندن
عد اولور .

ع — بوصورته ترجرخرردر معنا المش اولسه کتوریله -
جگمش! قهقهه...!

ک — وای نه کولیورسک وزن مساعد اولسه هیچ بو
مناسبت فوت اولکورمیدی اه وزن اه وزن، وزن مساعد
اولدی یوخسه هم کتوریلور وهم معنا الديرلقد زجت بيله -
جگمزایدی اول خطریمه کلیدی وزنی بحر طویلدن طوتوب
بوصتایک جله سنی درج ایدر ایدم.

ع — بوکا هر نه ایسه دیلم سوز ایلدک ترکیبته سوزک
نادر معلومدرکه لسانمده ایتک ایتک فعلری مصادر و بعضا
فاعل و مفعول و صفت مشبه تعریف اولنور خلط ایتک هزیان
ایتک کبی بوراده ایسه سز امر حاضر المشکزن بونک وجهی
واری؟

ک — وجهی دکل بلکه وجهانی واردر اولکیسی بونک
اصلی اسم فاعل اولدوق سوزان ایلدک ایدی ضرورت وزن
ایچون آن حذف اولنوب سوز ایلدک قالدی زیرا شعرده رنگین
معنا کورندیکی کبی ارتق این و آنه باقلز ایکنجیسی غائبدن
حاضره عدول و التفات صنعتی دکلیدر

ع — اما افندی بوراده غائب یوق مقام دایما خطاب
مقامی ایکن بوکا نصل التفات دینور

ک — هرکس سنک کبی نقصان مطالعه ایله اعتراضه اتلر
بلکه بونده تقدیر کلام — ای جله دلبرلردن برتر اولان دلبر
بنی هجر و حسرتک سوزان ایلدی دیمک اولدیغنی بیلوب ارتق
معنائک منشأ و مرجعی صورمز، سوزک قصوری مستعد شاعر
ایله دوشمیدیکدر یوخسه کیم بیلور بزم بطدیگمز دها نیجه

وجوه وصنایع واردر شویله که سوز ایلدک قول ایلدک معنا.
سنه دخی کلور کوزل دکلای واقعا بوگونلرده . زهرا با کا
اودیدیکم شیئی وعد ایتمشیدی حتی بو توریه لی «پوسهك الهم
میران عیان» ترکیبی قرینه در

ع — لکن ادیب افندی بئم بیلدیکم سوز بشقه (سوز)
بشقه بونده نصل توریه تصور اولنه بیلور

ك — حرکهك از ثقلت وحفتی معنایه او قدر تغیر
ویرمز .

ع — پوسهك الهم (ترکیبک بو معنایه اولدقجه مقارنتی
قرینه عد اولسون میران عیان ترکیبده قرینه عد اولدق
نه وار ؟

ك — ماشا الله اصل آنشدق معنا اوراده در زیرا
بو ترکیبده اصل معنای قریب — قیامتده کی معهود) میراندر
بو تقدیرجه ایضای وعد ایتمز ایسهك یاخود بکا بر
پوسه ویرمزده بویله یاقوب هلاک ایدرایسهك — اخرتده میران
وار ملاحظه ومحاسبه افعال ایله: دیمکدر. کلمه بجه مقبول
اولان معنای بعیده یعنی ایهام معناسنه بو صورتده محبوبهك
پوسه جای عشاق اولان عارض حرالربنی ایکی کفده سی الما ایله
مملو میرانه تشبیه واردرکه حاجینی میرانك حشابی وزلفلری
ایمی وپورنی معدل میران اولمش اولور . کوزل تشبیه
دکلای ؟

ع — فقط افندی معدل میران، ترازونك اوستنده اولور
النده اولماز .

ك — نه غریب افکاردهك جانم بلکه بیک دفعه داره مرده مشبه

مشبه بهك عینی اولمق لازم كلز دیمشدك شمعی سنك زعمنجه
تشبیهی اكمال ایچون محبوبهك بورنی كسوب اننه چاقلی بلكه
اوجنی دلوب برده بوسكل طاقلی تاكه ترازو تشبیهی یرنده
اولسون اویله می - قاه قاه قاه! چوق علمدن از عرفاندها خیر-
لودر درلر صحیح ایش .

ع - بك اعلا افندم هایدی بیوردیغكز کبی اولسون لكن
بونده نه معنا اوله بیلور ؟

ك - بونده ایکی معنا واردر بری برندن اعلا در برنجی
نکته وزنی اعطا و تعقیب ایدر ایکنجیسی میران عدل وعدی
متضمندر نه رنگین رنگین .

ع - بوتفصیلاتدن «درك ایت اجل عرض اولمدن بوزحقی
ویرمن کریم» مصرعنده کی تعقید و تنافرک جوابی اکلشلدی کلام
(زهره ایچون تاریخی کوی ایلدی شاهم لالا) اول - زهره
ایچون تاریخی) دیمك نه دیمكدر ثنیا - شاهم لالانك، معناسی
ندر !

ك - حای گفته خورحای باقی (کوی ایلدی، ترکیبك معناسی
سؤال ایدرمی زیرا سوز ایلدك ترکیبته ایتدیکی اعتراضده
جوابی الدی .

کلام مانحن فیه مره واقعا - تاریخی، تعبیرنده ایهام قبیح
واردر زیرا تاریخ، اکثر وفات ایچون سؤیله نور بونده اولی
اولان غزلنی ویاخود قصیده سنی دیمك ایدی فقط انلرده وزنه
كلمز و تاریخده اجناس شعردن اولمق علاقه سیله یکدیگری مقابله
منده قوللانیله بیله چکندن تاریخ دیمشدر .

ع — فقط افندی شرقیسی دیمش اولسه ایدیکز وزنه کلور ایدی .

ک — حای الله اصلاح ایلله شدت علاقه بکا ششس جهاتی غیب ایتدیردیکندن شرقی تعبیری بیله درخاطر ایده مدم طور بقالم وزنه کلورمی (زهرا ایچون مستعمل : شرقیسی مستعمل : پک صحیح و پک یولنده امان عرفان افندی چابوق شوراسنی تصحیح ایدلم باقی مذاکره نك فائده سنه .

ع — هله شبهه لریمز بنسونده صکره دوزلنیرز .

ک — دهها شبهه قالدیمی ؟

ع — جانم کمالی افندی اوراسنی سؤال ایته شو «شاهم لهلا» معناسی ؟!

ک — شاهم لهلادن معنا لازم دکلدر اویالکز اکمال وزن ایچون سویله ناش بر ترانددر .

ع — شعرده بوده جائز میدر ؟

ک — شعر و موسیقی ایکسی برشی کبیدر مثلاً بر بسته ده اصول نایم قالمور ایسه «تل لایل لهلا» کی ترانه ایله اکمال اولنور بونده سؤاله محل یوقدر .

ع — (ای ساقیان مشک کاهی عنبر ایلین سلطان بن) مصرع نك معناسی ندر ؟

ک — بو مصرعه تمام افاده مراده وزن مساعد اولمدیغندن واقعا براز ایجاز اولندیسه ده اویله ایجاز محل قیلمدن دکلدر تقدیر کلام؛ ای ساقیلر مزنه تکلیف ایدر سکز! بنی محبوه ملک کردندمه کی حالک قوقوسی بی تکلف مست انطشدر (ایدی سز بدن ال چکک دیمکدر .

- ع — جانم بوراده كرڊن لقرديسى يوق .
 ك — هر شي صراحت ايله ادا اونور جاهل حريف، مشك
 — ديمك محبوبه نك زلفي ديمكدر انكده محلي كردندر .
 ع — پكي سرخوشلق معناسنى نردن اللهلم .
 ك — رايحه طيبه ادى مست ايتزمى؛ اتى برطرف ايدلم غير
 لفظنى كورميورميسك؛ اشته آندن غيريه النور. سرخوشلق انك
 لازميدر اشته معنا تمام اولدى كتدى .
 ع — بو تفصيلات و تاويلات پك اعلالكن بنده كزجه بونلري
 سراپا دكشدرمليدر از جمله (اى برترم سوز ايلدك) يرينه (اى
 دلبرم ياقدك بنى) ديمك دها اولى اولور قياس ايدرم .
 ك — ايواه شمدى به قدر چكديكم امك. و صرف ايلديكم نفسه
 يازق افندى من شعره نافله مراق ايته و بيهوده تضييع اوقات
 ايله حاصلى فن بديعدن سنك برك يوق .
 ع — اثر مؤثر دن اعظم و افضل اولمق احتمالى اولمى .
 يغندن بنده سرك مجلسكرده تحصيل عرفان ايله ادم اولدميه جغمى
 آكلادم كيديم چاره مه باقديم ديرك چيقار كيدر — كيديش او
 كيديشدر .

(اثار پراكنده)

شب تابصيح طوپلاديغن صانمه ژاله كل
 بزم چنده مهره صونارمش پياله كل
 شبنم دكل ياغان چن اوستنده صبحدم
 خون سرشك بلبل ايلر اساله كل